

Előfizetési ár:

Egész évre . . . 12 kor.
Fél évre . . . 6 „
Negyed évre . . . 3 „
Egy szám ára 20 fill.

→←

Hirdetések
és nyilvántartások
juttatásának közöltetnek.

VÉGVIDÉK

Politikai hetilap.

Szerkesztőség

és
kiadóhivatal
Gromon-utca 2. sz. a.
Wittigschlager C. ezégnél.

→←

Közlemények, előfizetési-
hirdetési díjak, úgy a lap
szétküldésére vonatkozó
panaszok a kiadóhivatalla
küldendők.

Megjelenik:

minden vasárnap reggel.

Felelős szerkesztő:

Feymann Gyula
ügyvéd.

Hirdetések

Wittigschlager C. könyvkereskedésében is felvételnek
Gromon-utca 2. szám.

A szabad hajózás.

Nagy Ferenc volt kereskedelemügyi államtitkár a képviselőház közgazdasági bizottságában meglehetősen kedvezőtlenül ítélte a tengeri hajózás segítésének eddigi módjáról és az ezáltal elért eredményekről. A nevezett parlamentárius közvetlen közelből ismeri a dolgokat s távol van attól, hogy feketén lásson, avagy tendenciában utazzék. Ha ő állítja, elhíhetjük neki, hogy az eredmények nem állnak helyes arányban a hozott áldozatok nagyságával; de ezen nem lehet csodálkozni. Az olyan gazdasági akciók, melyek rögtön beválnak s melyeknél nem fordulnak elő balfogások, államoknál ép oly ritkák, mint magánosoknál és különösen nálunk sok tandíjat kell fizetni, bármihez kezdjük. Gazdasági téren ugyiszólván semmi multunk sincs. Összes igyekezetünk kiinduló pontja Szóchenyi István gróf korára esik és a rendkívüli nagy szellem hatalmas buzdítása a csaták zajában merült el. Midőn a hatvanas évek végén ismét új életre ébredt az ország, akkor meg a politika, a közjogi küzdelmek nyomták el az érdeklődést a gazdasági kérdések iránt. Még három évtizeddel ezelőtt újjainkon megszámlálhattuk azokat, kik a gazdasági dolgokhoz értettek és ezek a kevesek is csak teoritikusok voltak, anélkül, hogy alkalmuk lett volna magukat gyakorlatilag is kipróbálni. Ha valami, úgy kivált a tengeri hajózás volt az, melyben mindnyájan laikusok voltunk és ha hibák történtek, mentségnek elfogadhatjuk a költő ama mondását, hogy az ember addig mindig téved, a míg előre törekszik. Törekedni pedig törekedtünk és ha nem értünk el mindent, az nem lehet ok arra, hogy kishitően ölbe tegyük kezünket és semmit se csináljunk.

Ez a kishitőség hál' Isten teljesen idegen mostani kereskedelemügyi miniszterünktől, Lang Lajostól. Elhatározásait nem hamarkodja el, de nem állt meg s nem marad állva mert elődei egyik-másik intézkedésének nem volt meg a teljes sikere és ha valamint

elhatározott, akkor azt azzal a szilárdsággal képviseli, mely érett megfontolás kifolyása. A szabad hajózás támogatásáról szóló javaslat ellen különben a bizottság ellenzéki tagjai sem intéztek komoly támadást. A bírálatt, melyet gyakoroltak, a multa vonatkozott s az új rendszer alapvonásai oly mértékben találkoztak helyesléssel, hogy ez alapon a miniszter még tovább is mehetne, mint maga tervezte, ha a szükséges eszközök is rendelkezésére állanak. A kereskedelmi tárcát a folyó évi költségvetésben — sajnos nem nagyon gazdagon dotálták, minthogy a pénzügyminiszter a költségvetés összeállításánál a legnagyobb takarékoságot sürgette. De mihelyt az általános gazdasági helyzet javul, gazdagabb eszközöket kell a kereskedelemügyi minisztérium rendelkezésére bocsátani, mert a kontinentális vámpolitika új iránya rendkívüli nagy erőmegfeszítéseket kíván a kereskedelem terén, amely kereskedelem földadata lesz az, hogy új eladási piacokat keressen föl és azokat, melyek megmaradnak, intenzívebben használja ki.

Mindennek persze az az előfeltétele, hogy a parlament visszatérjen a rendes működéshez és ne lépje át a Rubikont, mitől a napokban B. H.-ban igen behatóan óv egy politikus a régi időből. „Hazafias szívünk velük dobog”, — írja az illeté, — de engedjen — az ellenzék — tért a munkának, az anyagi kérdések sürgős, halasztást nem engedő elintézésének. Ország-világ előtt az ellenzék fényesen beigazolta létfeltétele magas földadatait: de gondolja meg jól hogy Angolországban és bárhol, éveken, sőt évtizedeken át harcolnak meg egy kérdést, mig megoldódik és valóvá válik“.

Ez az intelem felette komoly és annál inkább megérdemli a figyelmet, minthogy a veszedelmek, melyek az erőszakoskodással össze vannak kötve, talán még súlyosabbak, sokkal súlyosabbak, mint a sikerek, melyekre az ellenzék törekszik.

Egységes helyesírás.

Nálunk úgyszólván minden téren a legextrémebb állapotokat találhatjuk fel, akár társadalmunkat tekintjük, akár pedig iparunk, kereskedelmünk, irodalmunk, művészetünk ténykedéseit szemléljük, mindenütt a legszembeszökőbb, élesen kirívó ellentétekre akadunk.

Nagy immel-ámmal nyulunk az összhangzatos együttműködéshez.

A határt, a mértéket nem tudjuk megszabni, szertelenül csapongunk mindentel és minden körül.

Ezuttal arra akarunk rátérni, hogy nemzeti nyelvünket, — az édes magyar nyelvet, mely oly érzékeny csengő, oly lágyan dallamos, melyet meg tudunk őrizni annyi évszázadon át, dacára annyi vésznek, ármánynak és zsarnokságnak, melylyel a külelenség elpusztítani akarta, — írásban nem használjuk egységesen. Ez a tény legjobban jellemzi közéletünket.

Mert téved, a ki azt hiszi, hogy ez jelentéktelen dolog. Ha valamely nemzetnél, úgy első sorban nálunk, a nyelv kincse a hazának, őseink ránk hagyott feltve örökö. Ezt tanítják iskoláinkban, ezt a nyelvet tanulja meg beszélni és írni a zsenge fiatalok, a fejlődő gyermekhad, hogy aztán tovább felelősség önmagukban, beleoltsák vérükbe és terjedjen tovább gyermekeikben és unokáikban.

Csak hogy nálunk még a tulajdonképpeni helyesírás is örök kétség, örök ingadozás között lebeg. Nincs egységes kiejtésünk, nincsenek általánosan elfogadott szabályaink szavainkra. Mindenki saját belátása szerint csinálja meg a maga kis helyesírását és azt mindenképpen kifogástalannak tartja. A tudományos akadémia másképpen ír, az újságok is egészen eltérő szabályokat honosítottak meg. Az egyik tanító az iskolában úgy oktatta a tanítványokat, hogy valamely szót kettős betűvel kell helyesen írni, míg másutt az volt az oktató nézete, hogy ugyanaz a szó csak egy betűvel helyesebb.

Ezt a régi bajt akarja kiküszöbölni a közoktatásügyi miniszter. Tervezetet készített, melylyel megteremtette a hivatalos helyesírást. Ma-holnap valamennyi iskolában egyformán fogják írni, azaz helyesen, mert egységesen írni majd mindenfelé. Az iskola lesz a kiinduló pontja az általános helyesírás meghonosodásának. Az idők folyamán aztán széles Magyarországon mindenki egyképen fog írni, nem lesznek divatok, szeszélyek, önálló nézetek a helyesírást illetőleg.

Elvégre is a magyar nyelv csak Magyarországon bír oly értékkel, oly súlylyal és nyomatékkal, hogy iránta nagyobb érdeklődést tanúsítsunk s ne legyen előttünk közömbös, hogy így vagy amúgy írunk, éppen csak hogy leírva és olvasható legyen.

TÁRCA.

Koldusok.

Irta: Cserzy Mihály.

Valaki kinyitja az ajtót.

Olyan halkán, olyan nesztelenül jön be egy kicsi, tiz esztendőes gyerek, mintha árnyék lenne. Nem mer szólni. Félénk, szomorú arccal néz reám és némaságával is megindítóan könyörög.

— Mit akarsz?

— Krajcárt.

— Minek a krajcár? . . . Koldulsz? . . .

A kalapja szélét gyűröggeti s aközben lekerül a tekintete a cipőre, melyekből kivörösödnek a lábujjai. Mintha mondaná: nézz ide, erre kell a krajcár. Adjál, ugyan adjál, áldjon meg a jó Isten. A szöke fejét besugározza a szendéség és a világos-kék szemek hirtelen megnevésednek. Az ember meglágyul, reszvét és könyörtület fogja el.

— Hogy hívnak?

A gyermek nem szól, meglepődik.

— No mond . . .

Most meg eltakarja a szemét. Látszik, hogy gyermek, ha ő nem lát, én sem látom őtet.

— Hát beszélj . . .

Az ajtó felé tekint s ebben a sovár pillantásban benne van minden gondolata. Olyan most, mint egy fehér galamb, mely a legkisebb neszre villog, nyugtalanlankodik. És egy dobbantás kell csak, hogy szétvesse szárnyait és ijedten repüljön a világosság fölé, ha mindjárt össze is törí magát.

Most megfogom a remegő kis galambot és kényebben rászólok:

— Hogy hívnak?

— Jaj . . . — feleli pityergő arccal.

— No . . . Ne félj, nem bántalak.

— Janinak.

— Miféle Janinak?

— Barát Janinak.

— Hat apádat?

— Barát Józsefnek.

És megnyílnak egyszerre az összecsiszörödött piros ajkak, azután mozognak, beszélnek egyre bátrabban, egyre hangosabban, úgy, amint érezi a félénk kis lélek, hogy biztonsgában van, nem bántja senki sem. Lassankint összesző egy valóságos drámát, melynek sötétsége szinte ráborul az ember szívére. Hogy ő neki van egy haragos apja, az szijostort tart odahaza az ágya végénél a falon. És ez az erős nagy ember reggel utra küldi, hogy kolduljon. Hazudjon az embereknek, hogy otthon betegnek fekszenek a szülei és ő heted-magával éheznek és fáznak . . . Ő is vele megy, de csak távolról és azért, nehogy elveszítse bátorságát a koldulástól, vagy kedve támadjon a játszó gyermekek közé elegyedni az utcán. S ha valahonnan krajcár nélkül jön ki, megfenyegeti a szeméivel: no megállj, lesz dolga a szijostornak. A második-harmadik esetben már rászól:

— Miért nem sírsz! . . . Várj, te bitang! . . .

Ha pedig nem koldulja össze naponként a negyven krajcárt, a verésen föltül még éheznie is kell.

— Hát éhez-e?

— Sokat — feleli szomorúan a gyerek — oly rosszak az emberek.

— Hát apád nem rossz?

— Az nem, mert annak kell a pénz.

— Mire kell?

— Hát kell.

— Ruhára, kenyérre?

— Nem. Három helyen is választmányi tag a népkörökben, aztán szavazó-cédulát csináltat, mert kibuktatni akarta az elnökségből az ügyvéd urat, aki sohasem ad krajcárt.

Ezt már kiegyenesedve és csillogó szemekkel mondta a fiú, aki mosolygot, mikor a markában, érezte a koldus-filléreket. . .

. . . Hétórai haragszó után az első ember, aki benyit a korcsma-szobába, egy lóvasúti ellenőr. Sovány, ádámcsutkás vörös ember, a szemében visszatekintő gög pislog. Oda ül, ahol jobb kabátu embereket lát. Nagykövü aranygyűrűjével babrál állandóan és hogy hazudja a jómódot, minden öt percben megnézi, hányat mutat az aranyórája.

Ugyanezen időben szokott betévedni egy öreg, reszketős fejű ember is. Olyan hetvenes, de igen roskadt. A szeméi is könyeznek, Koldul . . .

Az ember, ha meghallja fonyadt ajkain az esdő szót, mely ugy cseng, mint a halálraitótnak a kegyelem-sírása, belenyul a zsebbe, kivesszi az utolsó rézkrajcárt és odadja megváltás gyanánt az agastyánnak.

A lóvasúti ellenőr rendesen kivesszi ilyenkor az aranyóráját és azt igazgatja. Csak mikor elcsoszog az öreg, akkor szólal meg.

— Szegény lakóm.

Valamelyik nap nem jött el a lóvasúti ellenőr. Az öreg, mikor az asztalhoz került, megállt és igen meglepődve köszönt:

Minden igazán hazafiasan érző magyarnak ambícióját képezze az egységes magyar helyesírás elfogadása, elsajátítása és következőképp annak az életben való használata és terjesztése.

Mindő lesz az új helyesírás? Ez a kérdés tódul fel ezek után minden gondolkodó főtben. A miniszter az akadémia által kiadott helyesírás szabályokra támaszkodik. — Nem lehet tagadni, hogy ezeket a szabályokat alapos és nem mindig kedvező kritika tárgyává lehetne tenni. Mert ha már egységesen akarunk írni akkor természetesen, hogy a szabályok ne legyenek egymástól eltérők. Am reméljük, hogy a miniszter figyelemmel lesz a szabályokban mutatkozó ellentmondásokra s egységes szabályokat fog a helyesírásra nézve adni.

Ne nagyon nézzük azután, mennyire felelnek meg a szabályok egyéni ízlésünknek vagy jobb tudásunknak. Fogadjuk el azokat abban a tudatban, hogy jobb ha egységesen írunk, mintha általánosan el nem fogadott javításainkkal a közös elfogadott helyesírással jutunk hadilábra. Ugyis eddig annyira agyonjavítottuk az ortografiankat, hogy ahány kéz, annyi-féle a helyesírás.

Gondoljuk meg, hogy a magyar nyelv a miénk, magyaroké, a mi közkinésünk, melyet szeretünk és dőltöztünk.

Előfizetési felhívás.

Április hó elsejével új előfizetést nyitunk lapunkra.

A „Végvidék“ előfizetési ára:

Egész évre . . . . 12 korona.

Fél évre . . . . 6 korona.

Negyed évre . . . . 3 korona.

Kérjük azon tisztelt előfizetőinket, kiknek előfizetésük márczius hó végén lejárt, hogy azt mielőbb megújítani sziveskedjenek, nehogy a lap szétküldésében fennakadás álljon be.

H I R E K.

— A nagyheti ájtatosságok sorrendje. A nagyheti isteni tiszteletek rendje a róm. kath. templomban a következő: Virágvasárnap 1/2 órákor barba szentelés, utána nagymise; nagy-szerdán d. u. 3 órákor „Jeremiás siralmi“; nagy-csütörtök d. e. 9 órákor nagymise, d. u. 3 órákor „Jeremiás siralmi“; nagy-pénteken a szertartás reggel 9 órákor kezdődik, utána német szent beszédet mond Musits Anselm plébános; délután 3 órákor „Jeremiás siralmi“, ennek végeztével dr. Csütörtök Arnold házfőnök tart magyar szent beszédet; nagy-sombaton a tűzszenelés, keresztelőkút szentelés stb. szertartások d. e. 8 órákor kezdődnek, utána szent mise; délután 1/2 óra után feltámadási körmenet.

— Személyi hír. Dr. Csák Alajos Czirkje a Minorita rend főnöke április 1-én városunkba érkezett s szombaton délután utazott vissza székhelyére Aradra.

— Pancsovaiak a földmívelési miniszternél. Mult számunkban említettük, hogy nagyobb küldöttség fogja dr. Darányi Ignác földmívelésügyi miniszternek a diszpolgári oklevelet átnyújtani. A miniszter márcz. 31-én fogadta a küldöttséget a földmívelésügyi miniszteriumban. A küldöttséget Mattanovich Adolf polgármester vezette, tagjai voltak dr. Alexics Szilárd orvos, Christián Antal kir. közjegyző, Graff János Pál népbanki igazgató, dr. Karatur Arthur tiszti főgyógyász, dr. Lazarevics György orvos, Pavlovics György főmérnök, dr. Sesztinszki Adolf és dr. Radda Ignác ügyvédek. A küldöttség Zákó Milán főispán is csatlakozott. A miniszter a küldöttséget vezető polgármester lelkes üdvözlő beszédére vála-

szolva, szíves szavakban köszönte meg diszpolgárrá való megválasztását. Este a küldöttség tagjai a Continental-szállóban adott vacsorán a miniszter vendégei voltak. A vacsorán megjelent Daniél Ernő báró, a városunk orsz. képviselője is, továbbá Kiss Pál államtitkár, Dubravszky Róbert és Faragó Lipót osztálytanácsosok és mások.

— Kinevezés. Az igazságügyminiszter kinevezte Bicskey Andor ügyészi megbízottat, a zólyomi kir. törvényszékhez jegyzővé. Benne városunk magyar társadalma egy igazán rokonszenves tagját veszti el.

— Áthelyezés. Sztanekay Kálmán honvéd főhadnagy Verseről, hol a társadalom kedvelt tagja — Pancsovára helyeztetett át.

— Elfoglalta hivatalát Illosvay Lajos a pancsovai kir. tanfelügyelőségi kirendeltséghez szolgálat-tételre rendelt áll. igazgató-tanító április 1-én elfoglalta állását.

— Halálozások. Sulyos csapás érte Labancz Mihály posta- és távirtda főosztályt és családját. Nagyreményű leánya, Labancz Irén hosszas szenvedés után 25 éves korában mult szombaton meghalt. A boldogult okleveles tanító és a polgári iskolai tanítóképző hallgatója volt. Temetése hetfőn délután ment végbe óriási gyászoló közönség részvétele mellett. Nyugodjék békében. — Waldmann József, a gőzfűrdő és uszoda volt tulajdonosa 69 éves korában márczius 30-án jobblétre szenderült. Kedden helyezték örök nyugalomra.

— Magyar prédikációk. Nagypénteken a délutáni 3 órai ájtatosságok után és husvétvetőn délelőtt 1/2 órákor magyar prédikációk lesznek a róm. kath. templomban. A szent beszédek dr. Csütörtök Arnold házfőnök-hittanár tartja.

— Szilági Dezső szelleme az igazságszolgáltatásban című mult heti számunkban megjelent hír félre-magyarításának elejét veendő kijelentjük, hogy az egyáltalában semmiféle czélzást nem tartalmazott a pancsovai kir. bíróságok s a kir. ügyészség hivatalos működésére. Nevezett hatóságok ügybiztosága és részrehajlatlansága minden kétségen felül áll.

— Az adófizetők figyelmébe. Az 1903. évi tőke-kamat és járadék adó, a IV. osztályú kereseti adó és az 1903/4 évi III. osztályú kereseti adóajstromok közszemlére vannak kitéve a városi adóhivatalban. Az új adókötelesek III. osztályú kereseti adója f. é. április hó 15. és 24-én fog az adókiadó bizottság által megállapítani. Az adójavaslatok szintén betekintethetők a városi adóhivatalnál. Jó teszik tehát az adófizetők, ha a fölfektetett adókiadó lajtromokba betekintenek, hogy esetleges felszólalásaikat vagy írásbeli észrevételeiket a törvényes határidőben megtehesék.

— Értekezlet a városházán. A polgármester a dolovai út kiépítése tárgyában április 7-ére a pancsovai szolgabírói hivatal és Dolova község képviselőit értekezletre hívta egybe.

— Pancsovai országos vásár. A pancsovai tavaszi ügnyevett Szt. György vásár április hó 23-án kezdődik és 26-án végződik. Szerdán, április 22-én délelőtt már szabad szarvasmarhákat, lovakat, sertéseket és juhokat a vásártérre hajtani és a sátrakat felállítani.

— Betörés. Vasárnapról hetfőre hajló éjjelen Szrdanovics Vaszának a Mária Terézia utcában levő boltját feltörték és a kézi pénztárból körülbelül 400 korona készpénzt elloptak. A vakmerő betörők a csingő lakatot lefeszítették az ajtó alkulesal kinyitották és így hatoltak az üzletbe, melynek kézi-pénztárát szintén alkulesal nyitották ki. — Szombaton éjjel pedig az Adler-féle fűszerkereskedést próbálták kifeszíteni, de sikertelenül. És mindez történt a város kellő közepén. A rendőrség pedig keresi a tetteseket.

— Elgázolás. Izgalmas jelent színhelye volt szerdán délután a Gromon-utca. A 75 éves Rack Má-

tyásné a Wittigschlager könyvkereskedésnél a kocsi-uton át iparkodott. Egy sebesen arra haladó kocsi rúdja elütötte a süket asszonyt, mire a kocsi rajta keresztül haladva vágatva elrobogott. A kocsi állítólag Theodorovics György kubini földbirtokosé volt. Az öreg asszony, kinek egyik karja eltört, súlyos sérüléseket szenvedett. Állapota veszélyes.

— Mindenki tudja, hogy a Mauthner-féle impregnált takarmányrépamag a legnagyobb termést adja, hogy konyhakerti magvaiból a legjobb főzelék és zöltség terem és hogy virágmagvaiból fakad a legszebb virág. — Szóval a Mauthner-féle magvak a legjobbak, készletei a legnagyobbak és árai igen olcsók.

— Véres verekedés volt csütörtökön este egy nadellai (Ujfalvi uton) kore-smában pancsovai és hertelendyfalvai fuvarosok között. A rendőrség a sérült Kovacsik Márton és Baesik Márton hertelendyfalvai lakosokat még éjjel a kapitányságra hozta, hol az első segélyben részesítettek.

— Rázzia. Pénteken éjjel a rendőrség rázziát tartott, mely alkalommal 21 foglalkozás nélküli egyént kísérték be, kiknek legnagyobb részét kiutasították a városból.

— Ipari munkások jutalmazása. A temesvári kereskedelmi és iparkamara közli a kerületbeli iparúzókkal, (mesterekkel és gyárassal) hogy a pénzügyminiszter urnak f. é. febr. 28-án 17455 sz. a kelt rendeletere értelmében az a beadvány, melyet a munkaadó ipari munkása megjutalmazása tárgyában intéz a kamarához, ugyszintén azok az iratok is, melyek a jutalom felvételeit képező körülmények igazolására szolgálnak, — belyegmentesen állíthatók ki. Ezeken az iratokon fel kell azonban jegyezni, hogy kizárólag erre a czélra állítottak ki és hivatkozni kell a pénzügyminiszter előbbidézett rendeletének számára is.

Henry czirkusza f. hó 12-én, husvétvasárnap kezdi meg Pancsován 8 napra terjedő vendéglőadásait. A czirkusz, melynek jó hírneve előre is biztosítja az előadások nagy sikerét, a Ferencz József téren lesz felállítva, s saját villamos világitással lesz ellátva. Állománya 60 lovat és 120 személyt számlál. Saját vonós-zenekar, Blondin óriás elefánt és más állatkülönlegességek, továbbá egy 30 hölgyből álló ballet-személyzet fogják mutatványaikkal a közönséget lebilincselni.

Közgazdaság.

A Triesti Általános Biztosító Társaság (Assicurazioni Generali) f. é. márczius hó 18-án tartott 71-ik közgyűlésén terjesztettek be az 1902. évi mérleget.

Az előtűnk fekvő jelentésből látjuk, hogy az 1902. december 31-én érvényben volt életbiztosítási tőkeösszegek 611,558,220 korona 13 fillért tettek ki és az év folyamán bevett díjak 27,001,880 korona 95 fillére ruktak. Az életbiztosítási osztály díjtartaléka 13,924,792 kor. 24 fillérel 169,189,849 korona 13 fillérré emelkedett.

A tűzbiztosítási ágban a díjbételek 12,271,385.— korona biztosítási összeg után 20,219,214 korona 97 fillér volt, miből 9,132,779 korona 87 fillér viszont-biztosításra fordítottat úgy, hogy a tiszta díjbételek 1,086,435 korona 10 fillére ruggott, mely összegből 7,881,010 korona 61 fillér mint díjtartalék minden teher-től menten jövő évre vitetett át; a díjtartalék tehát a tiszta díjbételek 71.10%-át teszi el. A jövő években esedékesek váló díjkötelezvények összege 82,371,684 korona 24 fillér.

A szállítványbiztosítási ágban a díjbételek kitétt 4,316,155 kor. 18 fillér, mely a viszontbiztosítások levonása után 1,457,860 korona 40 fillére ruggott.

A betörés-lopás elleni biztosítási ágban a díjbételek 363,700 korona 26 fillért tett ki.

Károkkért a társaság 1902-ben 25,473,146 korona 68 fillért folyósított. Ehhez hozzáadva az előbbi években teljesített kárfizetéseket a társaság alapítása óta károk fejében 742,014,072 korona és 65 fillérnyi igen tekintélyes összeget fizetett ki. Ebből a kárterítési összegből hazánkra 138,794,885 korona 03 fillér esik.

A nyereség tartalékok közül, melyek összesen 20,313,106 korona 91 fillérré ruktak, különösen kiemelendők; az alapszabály szerinti nyereségtartalék, mely 5,250,000 koronát tesz ki, az értékpapírok árfolyamugadozására alakított tartalék, mely a 3,729,624 korona 17 fillér külön tartalékkal együtt 14,010,830 korona 16 fillérré emelkedett, további felemelendő még a 160,000 koronára ruggó kétes követelések tartaléka. Ezeket kivül fennáll még egy

— Jóestét adjon Isten.

Azután zsebbe tette a krajcárocskát és ahelyett, hogy a szokásos „fizesse meg az Isten“-nel elhaladt volna, igen bizalmasan az emberek közé sugta:

— Hát János . . .

— János! (. . . Melyik János? . . .)

— A János, a vejem, az ellenőr ur!

— No né . . . Hiszen az mindig azt sóhajtja hogy szegény lakóm.

Az öreg megtörölte a szemét és szomoruan bólogatott a fejével.

— Igaza van . . . Tizenöt forintot fizetek neki egy hónapra, meg két malacot kell tartanom a kenyéradarabokkal, amit összekoldulok.

Valaki nem bírja megállni:

— Miből?

— A város ad három forintot, a jó emberek meg összekrajcározzák a többit.

Azután szomorú, siró hangon tette hozzá:

— Csak az fáj, hogy nem szabad itt megszólítani. Pedig de szép lányt neveltem neki, de jó lányt, áldja meg az Isten . . .

. . . Barna, élénk szemű fiú jár esténként a kávéházakba. Az egyikből ki, a másikba be, mint a bokorra szálló madár, akire csak az Istennek van gondja. Gesztenyét árul. Azonkivül verseket mond és koldul.

Kint hó volt.

Az ablakokra virágot rajzolt a tél. Ugy éjjel felé bejön a gyerek, megáll egy asztal előtt, hol egyazon társaság szokott esténként együtt ülni.

— Vegyenek gesztenyét . . .

Senki sem hallja meg a gyöngye hangot.

Éjféli felé vagy álmosak vagy pedig hangosak az emberek. A gyerek nem mozdul. Nézi a jórúhás embereket, hallgatja a szavakat és mielőtt megindulna, azt mondja a sarkon ülőnek:

— Elmondjak egy verset?

— Mit akarsz?!

— Egy verset.

— Szép?

A fiú a fejével bólintja: az!

És fölszaga a gyerekekhang:

Talpra magyar!

Hi a haza.

Azután mintha börtönből szabadult volna a szó, úgy zeng, úgy dörög a szabadság tiszta verőfőnyében. Az emberek elhallgatnak, nézik a gyermeket. Hát az ki? Hogy került ide. Mikor meghajítja magát, akkor mondja:

— Katona Jósának hívnak.

— Ki hozott ide?

A kilenc esztendősi fiú az ajtóra néz és félve mondja:

— Az anyám.

A jégvirágok mögött egy sápadt, vékony arcú asszony néz be az ablakon s amint látja, hogy megfogja valamelyik vendég a gyermek karját, besiet a kávéházba, a fíához ugrik és megkapja a kabátja szélét.

— Jóska! . . .

Azután az emberek felé fordul:

— Azt hittem illetlenkedett, kezöket csókolom. És megáll, mint egy hideg szobor. Az arca tele fájdalommal aggodalommal és esdő tekintettel.

Azt mondja valaki:

— Hát maga koldultat ezzel a gyerekekkel?

Az asszony szava megocsklik, könyv csordul ki a szeméből. S azután élsírja ő is a maga drámáját. Uram, teremő Istenem, hát mit tegyek, hat gyermekem van otthon, az uram kőműves, tél van, nincs munka, bár nyáron se igen tőri magát utána s ha reggel a pálmkát, dohányt s a husz krajcárt a kezébe nem adom, megver mind a kettőnk. Pedig szopós is van . . .

A hangja olyan, mintha a koporsóból beszélne.

A fiú folytatja:

— Azért járok ám iskolába Csupa kitűnő voltam most is . . . Adjön tekintetes ur egy verset, holnap eljövök, elszavalom.

S a szemei esodálatos tűzzel ragyognak.

— Aztán így jársz mezitláb?

— Nem adtak az iskolába, ebbe a rongyba kell járni — beszélt szomorúan a fiú — anyám nem bír venni.

— A házigazdánk fia kapott, egy házból nem adhatnak kettőnek.

Olyan szent meggyőződéssel mondja ezt a fehér arcú asszony, mint a Kálváriát járó a Miatyánkot.

726.138 korona 39 fillért kitevő külön alap, melynek az a rendeltetése, hogy az életbiztosítási osztálytalan a kamatláb esetleges eszközökkel kiegyenlíti se.

A társaság összes tartalékjai és alapjai, melyek első rangú értékekben vannak elhelyezve az ideai átutalások folytán 190.319.427 korona 11 fillérről **208.632.918** korona **73** fillérré emelkedtek, melyek követelkezésként vannak elhelyezve:

1. Ingatlanok és jelzálog követelések	33.144.493	korona 62 fillér
2. Életbiztosítási kötvényekre adott kölcsönök	18.909.000	" 19 "
3. Letételezett értékpapírokra adott kölcsönök	682.782	" 13 "
4. Értékpapírok	141.2.001	" 69 "
5. Társaságok	1.035.353	" 91 "
6. A részvényesek biztosított adólevelei	7.350.000	" 70 "
7. Bankoknál levő rendelkezésre álló követelések, készpénz és az intézet követelése, a hitelezők követeléseinek levonásával	6.529.676	" 70 "
Összesen: 208.632.918	korona 73 fillér	

Ezen értékekből **43 millió korona magyar értékre esik.**

Különfélék.

A soknyelvű Chicago. Charles Buck, chicagói egyetemi tanár adatai szerint Chicago méltán érdemli meg az ujkori Babel elnevezést. Chicagóban ugyanis összesen negyven nyelvet beszélnek, amelyek közül 14-et 10.000 ember beszél. Nyelv tekintetében Chicago a má-odik cseh város, a harmadik svéd város és az ötödik német város. Ujságok tíz különböző nyelven jelennek meg és istentiszteletet husz nyelven tartanak. A chicagói id-agen kolóniák között van egy írlandi, egy bask és egy breton is. Bár Chicagónak a városoknak népességi száma által meghatározott nemzetiségi rangba való besorolása még megerősítésre szorul; de eme gyorsan fejlődött amerikai város nemzetiségi képe miúdenesetre nagyon érdekes.

— A kaláber hatása. A doktor urat a legizgalmasabb kalabriáspárti mellől hívták a kaszinóból egy beteghez. Egész uton az a kasszakontra forgott a fejében, amit őt tromf ellen pucér béléval nyertek vele szemben. — A betegnek nagyon erős láza volt. Egész testét forróság emésztette. A doktor ur megfogta a páciens ütő-érét, a balkezevel pedig az óráját tartotta. És a nagy csöndben búsan számolgatja a másodperceket. Félhálikan e-tett ki minden szót:

— . . . öt, hat, hét, nyolc, kilenc, tíz, alsó, felső, király, disznó. . .

— Tessék!? — mondja rémülten a beteg.

— Pardon, pardon, — felelt szórakozottan az orvos — nem önt gondoltam.

Kaszárnya — egy katonával. Az 1812-iki angol-amerikai háború után, az amerikaiak új háborútól tartva, hamarjában erődött építettek az Egyesült-Államok és Kanada határán, a Champlain-tó bejáratánál. Céljuk az volt, hogy megakadályozzák az angol hajókat abban, hogy a Szent Lőrincz-folyón át, a tóba juthassanak. Az erőd, amely három milliónál is többbe került, büszkén emelkedett a Champlain-tó kopár, apró szigetének egyikén. De igazi yankee hirtelenséggel. Az amerikai mérnökök, az építés befejezése után, nagy rémülettel konstataáltak, hogy amerikai erődjüket — angol területen építették. Hosszu ide-oda tárgyalások után, az angolok végre beleegyeztek, hogy a szigetcseke amerikai birtok lehet, de azzal a szigorú kikötéssel hogy az erődött soha sem fogják felfegyverezni és egész helyőrsége egy száz katonára lesz. És ha a Montgomery erődött azóta is, mind maig egy vén, megöszült káplár őzi, akinek egyedüli kötelessége, hogy minden reggel felvonja az amerikai lobogót és minden este ismét behuzza. A környék lakói azután elnevezték a büszke Montgomery-erődött Fort-Blunder-nek, ami annyit jelent, mint Baklövés-vár.

Hirdetések.

Minden rendszerű

VARRÓGÉPEK

javitás végett elfogadtatnak s jótállás mellett pontosan készíttetnek

NIKOLICS V.-nál

Pancsován, (a róm. kath. templomnál.)

Dr. Lengiel F.-féle Nyirfa-balsam.

Már maga az a nedv, mely a nyirfa törzséből, ha abba furrást eszközölünk, kifolyik, emberemlékezet óta mint a legkínzóbb szépitőszert ismeretes; ha azonban ezt a nedvet a feltaláló előírása szerint kémiai uton balsammá készítjük, akkor lesz csak kitűnő hatása. — Ha az arczot vagy más bőrhelyet ezzel este bekenjük, a bőröl már másnap reggel majdnem észrevehetetlen pikkelyek válnak le, miattal a bőr vakító fehér és finom lesz.

Ez a balsam elsimítja az arczon képződő ráncokat és himlőhelyeket és annak fiatalos arczszínt ad; a bőrnek fehérséget, finomságot és üledéget kölcsönöz, a legrovidebb idő alatt eltávolítja a szepőket, bőrfoltokat, anyajegyeket, az orr vörösségét, bőr-atkákat és mindenféle börtisztítást. Egy korsó ára használati utasítással együtt 1 frt 50 kr. 13-11

Dr. Lengiel-féle Benzoe-szappan

a legenyhébb és leghasznosabb szappan a bőr részére, különlegesen preparálva darabonként 60 kr. — Kapható minden nagyobb gyógyszerárban, Főraktár Budapestben **TÖRÖK JÓZSEF** gyógyszerárban, Király-utca 12. szám.

Pompás és előkelő nyári időző hely. — Délivasút állomás: Pölschach, Bécs 51 6 Grányira. Idény: Májustól szeptemberig.

Rohitsch - Sauerbrunn

A „zöld Stajerország gyöngye.”

A „Tempelquelle” és „Styriaquelle” gyógyhely források a Karlsbadi és Marienbadi források gyógyhatásához legközelebb állanak. Gyógyhely: gyomor-, bel-, máj- és vesebajok, a légzőszervek hurutjai, ezkorbetegség, epekö, hólyagbántalmak ellen. Terjedelmes Parkkal, nag. lombos- és fenyőerdeekkel terraiukurák részére. — 3 nagy fürdőintézet meleg, hideg, és ásvány fürdőkkel. Tej-, savó- és kefir-kurák. Kitűnő fürdőzenekar. — Sportversenyjátékok. Változatos társasági élet. Ismertető fizeteket és Prospektusokat küld az Igazgatóság.

2-1

Schicht-szappan

„szarvas”

vagy

„kulcs”

jegygyel

legjobb, legkiadósabb s ennél fogva legolcsóbb szappan. — Minden káros alkatrésztől mentes.

Mindenütt kapható!

!!! Bevásárlásnál különösen arra ügyeljünk, hogy minden darab szappan a „Schicht” névvel és !!! a fenti védjegyek egyikével legyen ellátva. !!!

Triesti Általános Biztosító Társaság

(ASSICURAZIONI GENERALI)

Budapest, V., Dorottya-utca 10. szám.

A „Közgazdaság” rovatban közöljük a Triesti Általános Biztosító Társaság.

*** a legnagyobb, leggazdagabb és legrégebb biztosító intézetünk ***

mérlegének főbb számadatait. Teljes mérleggel a társaság mindenkinek, a ki e célból hozzá fordul, a legnagyobb készséggel szolgál.

Az intézet elfogad: élet-, tűz-, szállítmány-, üveg-, betörésselopás- és harang-törés és repedés elleni biztosításokat. Közvetit továbbá: jégbiztosításokat a „Magyar jég- és viszontbiztosító r.t.”, valamint baleset elleni biztosításokat az „Első o. általános baleset ellen biztosító társaság számára.

A pancsovai főügynökség

Pancsovai Kereskedelmi bank és Takarékpénztár.

HENRY CZIRKUSZA.

Megnyitó előadás

husvétvasárnap,

április 12-én

délután 4 órakor.

Ferencz József Keserűvíz

az egyedül elismert kellemes ízű természetes hasznosító hajtószer.

Az alibunári gör. kel. rom. egyház község Omorján Marján elleni árverési kérvénye 48 kor. és jár. iránti óhajtási ügyében.

Végzés, árverési hirdmény és kivonat.

Az alibunári kir. bíróság mint tkvi hatóság az előterjesztett kérelem folytán az alibunári gör. kel. rom. egyház javára 48 korona tőke ennek 1880. évi január hó 1. napjától járó 8% kamata 47 kor. 81 fill. eddigi 20 kor. 15 fill. jelenlegi s a még felmerülő költség kielégítésé végett az 1881. évi 60. t. cz. alapján Omorján Marján alibunári lakos ellen az alibunári 3506 sz. tkvben foglalt: 1) 592 sz. ház és 400 ööl házhely 224 kor., 2) 1 dülő 5 hrsz. 1200 ööl III. o. szántó 83 kor., 3) 2 dülő 5 hrsz. 1200 ööl II. o. szántó 83 kor., 4) 3 dülő 5 hrsz. 1200 ööl II. o. szántó 83 kor., 5) 4 dülő 5 hrsz. 1200 ööl I. o. szántó 122 kor. 6) 5 dülő 5 hrsz. 1400 h. II. o. kaszálló 120 kor., 7) 224 hrsz. 801 ööl szőlő 240 kor., 8) 2 dülő 601 hrsz. 1 h. III. o. kaszálló 32 kor. becsárban az árverést elrendeli oly kép hogy árverés által az Amorján Rakila javára bekebelezet szolgálmi jog van érintetileg ha azonban olyké az ingatlanok vételára 250 koronát el nem érné, jogra való tekintet nélkül fog — az árverés megtartatni, s azt valamint a megállapított feltételeket ezennel közhírré teszi.

A nyilvános árverés Alibunár községben 1903. évi április hó 30-ik napján d. e. 9 órakor fog megtartatni a következő úgy a tkvi hivatalban, mint Alibunár községben kifüggesztett s megtekinthető feltételek mellett.

1. Kikiáltási ár a becsár.
  2. Ezen árverésen a fenti ingatlan a kikiáltási áron alul is el fog adatni.
  3. Az árverelni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át készpénzben lefizetni.
- Alibunár, 1902. évi december hó 6-én.

Bartha,
kir. albiró.

Árverési hirdmény és kivonat.

A pancsovai kir. tvszék mint tkvi hatóság az előterjesztett kérelem folytán Dr. Radda Ignác ügyvéd által képv. Paloczay Gyula czrepajai lakos javára 200 kor. tőke ennek 1899. évi december hó 15. napjától járó 6% kamata 61 kor. 70 fill. eddigi 18 kor. 30 fill. jelenlegi s még felmerülő költség kielégítése végett az 1881. évi 60. t. cz. 144. §. alapján s 146. §. értelmében Mitosev Katalin oppovai lakos ellen a Czrepaja községben és a czrepajai 2958 sz. tkvben foglalt: 1) 357 ö. i. sz. ház és 638 ööl házhelyre 2520 kor., 2) 284 hrsz. 800 ööl kertre 197 kor. becsárban az árverést elrendeli s azt valamint a megállapított feltételeket ezennel közhírré teszi.

A nyilvános árverés a Czrepaja községben 1903. évi április hó 23 napján d. e. 9 órakor fog megtartatni a következő úgy a tkvi hivatalban mint Czrepaja községben kifüggesztett s megtekinthető feltételek mellett.

1. Kikiáltási ár a becsár.
2. Ezen árverésen a fenti ingatlan a kikiáltási áron alul is el fog adatni.
3. Az árverelni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át vagyis 252 kor. 19 kor. 70 fill. készpénzben vagy óvadékképes értékpapirokban a kikiáltott kezeihez letenni vagy az 1881. 60. t. cz. 170. §. értelmében a bánatpénz előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt u. a. kiszolgáltatni.

Pancsován, 1903. évi január hó 29 én.

Penyigey,
k. t. albiró.

Élőkerítés

Gleditschia csemeték és magvak.

Ezer darab kétéves csemete ára 6 forint, elegendő kétszáz méter kerítés örökítéséhez.

A csemeték 2 éves, egy méter magas, botvastagságúak. Örös 15 is, igen gyorsan fejlődő süvény-növény. Ez az egyedül, melyből oly örökös kerítés nevelhető pár év alatt, rendkívül esékely kiadással, melyen nemhogy ember, de semmiféle állat, még az apró nyulak sem hatolhatnak át. Nagyon erős és kisebb hirtokok, hogy a köz-égek, legelő, udvarok, majdokok, kertek, temető, stb. stb. a legelőben egyszersmindenkorra kitűnő szálzárhatón kerítést képez. Főelőnye még az is, hogy egész május közepéig a legjobb eredményt ültethető. Minden rendeléshez rajzokkal ellátott útítési és kezelési utasítás mellékeltek.

Bővebb tájékozódás végett szíves fénynyomatú díszes árjegyzékek ingyen és bérmentve küldetnek, rendelési kötelezettség nélkül. Az árjegyzékek kivül egy oly könyvet kap ezzel, ki címét egy levelezőlapon tudatja, hogy nincsen az a ház vagy család, hol annak tartalmát használni fordíthatnak, városban, falun, pusztán, gazdag vagy szegény családok egyaránt. Így még azoknak is érdekesen áll, kik rendelni semmit sem akarnak, mert benne számos oly köz-émeny foglaltatik, melyek minden-20-16 kinek nagy szolgálatot tesznek.

Czím: „Érmelléki Első Szőlőoltvány-Telep” Nagy-Kágya, u. p. Székelyhid.

Pancsovai

* látkepes levelezőlapok *

(legújabb felvételek)

igen szép egy- és többszínű fotolitografiai kivitelben kaphatók

Wittigschlager C.

könyvkereskedésében, Pancsován.

A Richter-féle
Liniment. Caps. comp.
Horgony-Pain-Expeller
egy régi kipróbált háziser, amely már több mint 33 év óta megbízható bedörzsölésül alkalmazatik közzvényel, csúznál és meghüéseknel.
Intés. Silányabb utánzatok miatt bevasárláskor óvatossak legyünk és csakis eredeti üvegeket dobozokban, „Horgony” védjeggyel és a „Richter” czegjeggyel fogadjunk el. — 80 f., 1 k. 40 f. és 2 k. árban a legtöbb gyógyszerárban kapható. Főraktár: **Török József** gyógyszerésznél Budapestben.
Kichter F. Ad. és társa, csász. és kir. udvari szállítók. Rudolstadt.

A pancsovai szolgabírósgától.

Hirdetmény.

Ezennel közhírré teszem, hogy az Almás-Glogoni és a Pancsova—Franczföldi járási utra összesen (480) négyszáznyolcvan köbméter topesideri vagdalt kő árlejtés beszerződ.

Az árlejtés 1903. évi április hó 7-én d. e. 9 órakor fog a pancsovai szolgabírósgnál megtartatni, ahol a feltételek is a hivatalos órák alatt megtarthatók.

Miről vállalkozók azzal értesítettnek, hogy az árlejtők kötelesek az árlejtés megkezdése előtt 10% bánat pénzt letenni.

Pancsova, 1903. évi márczius 30-án.

Halász,

szolgabíró.

Thierry A. gyógyszerész egyedül valódi angol Balzsamja

Egészségügyi hatóságilag megvizsgálva és jóváhagyva.

Allein ecarter Balsam aus der Schutzengel-Apotheke des A. Thierry in Pregrada bei Rohitsch-Sauerbrunn.

— Az üvegek felszerelése kereskedelm. törvényileg bejegyzett mintavédelem alatt áll. —
Ezen Balzsam belsőleg és külsőleg gyógyít. És pedig: 1.) Mint eddig elérhetetlen hatású gyógyszer a tüdő és a mell minden betegségeinél; enyhíti a hurutot, és megszünteti a kivetést, csillapítja a fájdalmat okozó köhögést és meggyógyítja még a régebbi keletű ilyfajta bajokat is. 2.) Hatá a kitűnő torokgyógyuláshoz, rekedtségnél és minden torokbetegségeinél stb. 3.) Minden lázat alaposan elhajt. 4.) Meglepő gyorsan gyógyít gyomorgörcsöket, köliát és gyomorszakgatást. 5.) Enyhéhatású hashajtó és vértisztító szer, tisztítja a veséket, megszünteti a hypochondriát és melancholiát, erősíti az étvágyat és az emésztést. 6.) Kitűnően szolgál fogfájásnál, odvas fogak, szájhóhadás és minden fog- és szájbetegségeinél, megszünteti a felbőgést, a száj és gyomorból eredő rossz szagot. 7.) Külsőleg használva mint esodátos gyógyszer szolgál minden sebnél, hőpörsenés, szemölcsök, égési sebek, elfagyott tagok, rüh, var és kiütéseknel, megszünti a főájást, zúgást, szakgatást, közzvényt, fülfájást stb. **Ügyeljünk mindenkor szorgosan a zöld apácza-védjegyre, a mint az itt ábrázolva van.** Hamisításoktól legjobban óvakodhatunk, ha egycsenes a gyárból hoztatunk eredeti, behajlított kartonba helyezett 12 kis vagy 6 duplájúveget 4 koronáért, Bosznia és Herzegovinába 4 korona 60 fillérért bérmentesen szállítva Ausztria Magyarország bármely postafiómására. Kevesebb mennyiség nem küldetik. A küldés csak az összeg előre utalványozása vagy részletelés teljesítése esetén eszközöltetik.

Miért szenved ön? mikor biztos gyógyulásra nyujt kilátást ezen szer bármint sebnél, legyen az bármily régi s csaknem mindig elkerülhető a fájdalmas és veszedelmes műtétek sőt amputációk is, ha

Thierry A. gyógyszerész egyedül valódi

százlevelű rózsza (centifolia) kenőcsét

használatuk, mely rendkívül szívóerővel bír, s a sebek gyógyításában és a fájdalom csillapításában eddig utó érhetetlenül. 11. A valódi százlevelű rózsza (centifolia) kenőcs használható: gyermekágyasoknál jelentkező mellgyulladásnál, a tejfolyás elcsökkenésénél, melkemenyülésnél, orvászéknél, mindennemű régi bajoknál, felrepedezett lábak és látszáraknál, sebeknél, sófolyásnál, dagadt lábakkal sőt esonszúnál is; újszül., szült-, lőtt-, vágott és zúzott sebeknél; idegen testek, mint üveg- és faszilánkok, homok és sorót, tüske stb. kiszívás által való eltávolítására; mindenféle daganat, ki-növes, karbunkulus, ujanróvés, sőt ráknál is; ujjúkúccsz, körömdaganat, tályog, feltört lábak, minden-nemű égési sebek, elfagyott tagok, betegségeinél fekvéstől keletkező sebek, nyakdaganatok, vérdaganatok, fül-daganatok, és gyermekek között sebei stb. Szétválás csak az összeg előrelátványo-zása után történik. 2. tégely ára portóval, szállítóléve let és csomagolással együtt 3 korona 50 fillér. **Közzvények eredeti példányokban nagy számban állanak közzvény-kintétre.** Ova íntem az érdeklődőket hatástalan hamisítványok megvételeinél és kérem szigorúan ügyelni arra, hogy minden tégelyen a „Schutzengel-Apotheke des Thierry (Adolf) in Pregrada” bei Rohitsch-Sauerbrunn czégnél kell becégetve lenni.

Ezen két, gyógyhatásában felülmúlhatatlan szer nincs soha a áveve megromlásnak, sőt ellenkezőleg, minél régebb, annál értékesebb, és hatá-sosabb; nem szenvednek sem a hidegség sem a forróság behatása alatt, emelőlgyva bármily évszakban szétválhatók. Ezen két szer majdnem mindig javulást és segélyt eredményez, legalább is az orvos segélyének igénybevételeig. Természetesen mellőzni kell mindig más, hamisított szernek, vagy ilyenfajta rókser ajánlott érték és hatá-néküli ügynevezett pótszernek használatát, — melyekért csak ezáltalani, dojtjuk ki a pénzt, — hanem maradjunk meg mindig ezen két, régóta bevált, oisó és megbízható szer használatánál, melyek-nék mint teljesen ártalmatlan, világszerte ismeretes szerekek, minden család-nál b. mely esetlegesek előfordulásánál készenlten kellene lenniük. A hol ezen szeret nem volnának kaphatók a fent leirt. valódiságot bizonyító véd-jeggyel ellát a, onnéf legcélszerűbb direkt rendelni a következő czímzessél:

An Apotheke Thierry (Adolf) Schutzengel-Apotheke in Pregrada bei Rohitsch-Sauerbrunn.

Központi raktár Budapestben Török J. gyógyszerárban, Zágrábban Mittelbach S. gyógyszerárban 9-1 és Brady C. Bécsben gyógyszerárban.

A párisi világgkiállításon „GRAND PRIX” a legnagyobb kitüntetés.

A magyar királyi államvasutak gépgyáranak vezérügynöksége

BUDAPEST, V. ker. Váci-körut 32. szám.

Ajánlja a magyar kir. államvasutak gépgyárában készült 4, 6, 8, 10 és 12 lóerejtű gőzcséplőkészleteit,

14, 16 és 20 lóerejtű COMPOUND-LOKOMOBILJAIT és végre

„MILLENNIUM” legújabb szerkezetű fűkaszálló-, marokrakó- és kéve-kötő-aratógépeit, továbbá ACZÉLÖNTÉSŰ EKEFŐVEL ELLÁTOTT EKÉIT és egyéb mezőgazdasági eszközeit.

Kizárólagos képviselők: **Singer és Palmer, Temesvár.**